

РЕШЕНИЕ

№ 108

гр. гр. Добрич, 19.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ДОБРИЧ в публично заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Галатея Ханджиева Милева

Членове: Анна В.

Станимир Т. Ангелов

при участието на секретаря П.а Ж. Пенева
като разгледа докладваното от Галатея Ханджиева Милева Въззивно гражданско дело № 20233200500075 по описа за 2023 година

и, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на глава XX от ГПК и е образувано по въззивна жалба на П. Й. С., Г. С. М. и Н. С. И., тримата от гр.Добрич, чрез упълномощения адвокат, срещу решение №1162/05.12.2022г. по гр.д. №3742/2021г. на Добричкия районен съд, с което е допусната съдебна делба на недвижими имоти в с.П. Г., общ.Д., а именно – 1. нива №017021 с площ 13.504 дка, IV категория, местност „Текнето“, 2. нива №041004 с площ 15.003 дка, III категория, местност „Мишелика“, 3. нива №019023 с площ 4.200 дка, IV категория, местност „Карасолук“ и 4. нива №026026 с площ 13.942 дка, IV категория, местност „Горен Бузальк“ между съделители с квоти, както следва: Ж. И. С. - 6/24 ид.ч; П. Й. С. – 2/24 ид.ч; Г. С. М. - 2/24 ид.ч; Н. С. И. – 2/24 ид.ч; К. М. С. - 3/24 ид.ч; И. П. С. – 3/24 ид.ч; Д. П. И. - 3/24 ид.ч и В. П. П. - 3/24 ид.ч.

В жалбата се възразява срещу допускането на делбата с участието на В. П. П. и постановените от съда квоти за делба. Подробно е аргументирано становище, че наследодателят И.С.Р. не бил във валиден граждански брак с лицето Г.И.Р.. Бракът им бил сключен при положение, че бракът на

наследодателя с предходната му съпруга не бил прекратен. Последното се обосновава с факта, че в различни документи наследодателят фигурирал /целенасочено според въззивниците/ с различно фамилно име, с липсата на документ, удостоверяващ прекратяването на този брак, с липсата на отразяване и с погрешните записвания в личните регистрационни картони на лицата. Съпругата по недействителния граждански брак не била наследник на И.С.Р., следствие което и нейната дъщеря /от друг брак/ В. Д. П. не била такава. Настоява се обжалваното решение да бъде отменено, след което делбата да бъде допусната между останалите съделители при следващите им се наследствени дялове, а искът за делба спрямо В. Д. П. да бъде отхвърлен.

Жалбата е редовна, подадена е в срок и е допустима.

В писмени отговори и в съдебно заседание въззиваемите Д. П. И., И. П. С., К. М. С., Ж. И. С. и В. Д. П., чрез упълномощените адвокати, са изразили становища за неоснователност на жалбата с настояване решението на районния съд да бъде потвърдено.

След като провери обжалваното решение служебно и по посоченото в жалбата, въззивният съд намира същото за валидно, допустимо и правилно.

То е постановено в производство по чл.308 от ГПК по предявен от Ж. И. С. срещу П. Й. С., Г. С. М., Н. С. И., Д. П. И., И. П. С. и К. М. С. иск за съдебна делба на недвижими имоти в с.П.Г., общ.Д., съставляващи наследство от И.С.Р., б.ж. на същото село, а именно - 1. нива №017021 с площ 13.504 дка, IV категория, местност „Текнето“, 2. нива №041004 с площ 15.003 дка, III категория, местност „Мишелика“, 3. нива №019023 с площ 4.200 дка, IV категория, местност „Карасолук“ и 4. нива №026026 с площ 13.942 дка, IV категория, местност „Горен Бузальк“. С допълнителна молба искът е насочен и по делото като съделител е конституирана и В. Д. П..

С решение №15/27/24.11.1994г. по преписка №15564/1992г. на ПК при Община – Д. е възстановено правото на собственост на И.С.Р. върху нива с площ от 13.504 дка, IV категория, местност „Текнето“, имот №017021 и нива с площ от 15.003 дка, III категория, местност „Мишелика“, имот №041004, двата имота по плана за земеразделяне на с.П.Г., общ.Д.. Въз основа на акта на органа на поземлената собственост И.С.Р. се е снабдил и с нотариален акт за собственост №192 т. V с д. №1382/1995г. на ДРС.

Въз основа на договор за доброволна делба от 29.07.1998г., вписан под

№18 т.XVI вх.рег.№ 7007/29.07.1998г., на реституиран по реда на ЗСПЗЗ на наследниците на М.Я.С. земеделски имот - нива от 21.00 дка, имот № 19007 по плана за земеразделяне на с.П.Г., И.С.Р. придобил възложената му в дял нива от 4.200 дка, местност „Карасолук”, имот №019023 по плана за земеразделяне на селото.

Въз основа на договор за доброволна делба от 30.12.2003г., вписан под №92 т.XXXII вх.рег.№13714/30.12.2003г., на реституирани по реда на ЗСПЗЗ на наследниците на С.В.Р. земеделски имоти – нива от 13.942 дка, нива от 9.674 дка и нива 28.383 дка, И.С.Р. придобил възложената му в дял нива с площ от 13.942 дка, IV категория, местност „Горен Бузалък”, имот №026026 по плана за земеразделяне на с.П.Г..

Собственикът И.С.Р. е починал на 05.03.2007г., като е оставил законни наследници – тримата си синове С. И. С., Ж. И. С. и П. И. С.. Съгласно удостоверение за наследници изх.№102/25.08.2017г. на общ.Д., когато е починал, И.С.Р. е оставил и съпруга Г.И.Р..

Установено е по делото и не е спорно, че приживе И.С.Р. е имал три съпруги.

Първата съпруга Г. И. С. е майка на сина С. И. С. - съпруг и баща на въззивниците. Тази съпруга е починала на ***г.

Втората съпруга Й.И.В. /по баща М./ е майка на сина Ж. И. С. - въззиваем.

Третата съпруга Г.И.Р. /преди брака И./ е майка на сина П. И. С. - съпруг и баща на въззиваемите К. М. С., Д. П. И. и И. П. С.. Г.И.Р. е починала на ***г.;същата има и дъщеря В. Д. П., която не е дете на наследодателя И.С.Р..

Спорът понастоящем е за това дали съпругата Г.И.Р. е наследник на починалия преди нея съпруг И.С.Р.. Въпросът е поставен от въззивниците при повторното разглеждане на делото пред първоинстанционния съд с твърдение, че бракът на наследодателя И.С.Р. с Г.И.Р. е сключен, без предходният брак на съпруга с Й.И.В. да е бил прекратен.

И.С.Р. и Г. И. И. /Р. след брака/ са сключили граждански брак на 09.07.1962г., за което длъжностното лице по гражданско съС.ие е съставило акт за женитба №34 от същата дата.

Доводът на въззивниците, че този брак е сключен, без бракът на съпруга с предходната му съпруга да е бил прекратен, е почерпен от записване в описната книга на Тервелския районен съд за граждански и наказателни дела за периода 09.10.1959г. – 30.12.1964г. Записването е за образувано на 28.08.1962г. по искова молба на Й. И. М. от с.В. срещу И.С.В. от с.П.Г. гражданско дело №220. Според първоначално въведеното и поддържано от въззивниците, касаело се за дело за развод, инициирано с искова молба на 28.08.1962г. от втората съпруга, вероятно, като разбрала, че на 09.07.1962г. съпругът ѝ е сключил брак с Г.И.Р.. Такава вероятност не съществува. Видно е, от отбелязването в описната книга, че предметът на посоченото гражданско дело не е за прекратяване на брака /развод/, а за уреждане на имуществени отношения между бившите съпрузи след прекратяване на брака с развод по действащия тогава чл.52 от ЗЛС /сега отм./. От отбелязванията в следващите графи на описната книга може да се направи извод, че делото е приключило с решение на 17.11.1962г. В описната книга няма отбелязване за съдържанието на решението, а други книги и регистри, както и самото дело не са съхранени.

Но спорът е приключил с акт по същество, ищцата Й. И. се е легитимирила в исковата молба с бащиното си фамилно име М., а не с брачното В., посочила е и адрес в с.В., който е от преди брака ѝ с наследодателя /данните са от удостоверение за раждане №131/24.07.1954г. на общия им син Ж. И. С./ - тези обстоятелства в съвкупност косвено показват, че гражданският брак между Й. И. М. /В./ и И.С.Р. /Великов/ е бил прекратен.

В акт за женитба №34, съставен за сключения между И.С.Р. и Г.И.Р. /преди това И./ на 09.07.1962г. граждански брак, е отбелязана извършена от длъжностното лице проверка в регистъра на населението за встъпващите в брак, отбелязано е, че това е трети брак за мъжа, както и са посочени две съдебни решения, представени за удостоверяване наличието на предпоставки за сключването на граждански брак. От тези записвания следва, че фактът на предходния брак на мъжа е стоял на вниманието на длъжностното лице по гражданско съС.ие и то се е уверило, че този предходен брак е прекратен, щом като е съставило акта за следващия граждански брак на И.С.Р. с Г.И.Р.. Що се отнася до Г.И.Р., възможността нейният предходен /първи/ брак да не е бил прекратен, не подлежи на изследване, тъй като такава възможност е наведена от въззивниците едва в писмената им защита пред първата инстанция.

Верно е, че визираните в акт за женитба №34/09.07.1962г. две съдебни решения не са представени по делото, но, с оглед повода за представянето им на длъжностното лице и отбелязаната поредност на брака и за двамата съпрузи, е очевидно, че се касае за решения за прекратяване на предходните бракове на двамата. Не следва друго от записаното, че решението с №404/09.04.1959г. е постановено от Толбухинския народен съд /равнозначно на районен съд/, при положение, че към онзи момент брачните искове са били подсъдни на окръжния съд – чл.80 т.1 от ГПК /ред.1952г., сега отм./. Представеното по повод сключване на трети граждански брак съдебно решение, няма причина да се счита, че е с някакъв друг предмет, а не за прекратяване на предходния брак - само, защото е посочено да е постановено от съд, който по правило не е бил компетентен по брачни искове. Ако така посоченото не е техническа грешка в изписването на съда, то решението е недопустимо постановено от некомпетентен народен /районен/ съд, но влязлото в сила недопустимо решение поражда действие и прекратява брака.

Не са аргумент в подкрепа на обратно твърдяното от въззивниците вписванията в по-предходни документи на наследодателя И.С.Р. с фамилно име Великов, както и вписванията в личните регистрационни картони на същия и на Г.И.Р. на деца, които произхождат само от единия, но не и от другия съпруг. Според въззивниците това е извършвано целенасочено и за прикриване факта, че предходният брак на И.С.Р. не е бил прекратен, но е напълно необосновано и не е база за извод, че бракът на наследодателя с Г.И.Р. е сключен от страна на съпруга при нарушаване на забраната по чл.22 т.1 от ЗЛС /сега отм./.

Но дори и да се приеме обратното, бракът, сключен от съпруг, който е обвързан с друг брак, не е нищожен и не е правно нищо, както се поддържа от въззивниците. Такъв брак е недействителен. Недействителността на брака може да се предяви чрез нарочен иск, но не може да се установява инцидентно по повод други правни спорове, както и никой не може да се позовава на недействителността преди тя да бъде обявена - чл.36 б.„а“, чл. 37, чл.42 от ЗЛС /сега отм./. По идентичен начин е въведена и уредена недействителността, респ. унищожаемостта на брака в следващите Семейни кодекси от 1968г. и 1985г., и в сега действащия чл.47 от СК. Би могло да се отбележи още и, че след смъртта на съпруга, който е бил в двубрачие,

унищожаване на брака на това основание могат да искат само другият съпруг от унищожаемия брак, съпругът от предходния брак и прокурорът. Наследниците на който и да било от тримата съпрузи могат да продължат започнатия от някой от съпрузите процес, но не са легитимирани да го инициират, както и не могат с възражение в друг процес да се позовават на двубрачието, като основание за унищожаване на брак, който не е бил унищожен по предвидения за това ред. В настоящия случай бракът на И.С.Р. с Г.И.Р. не е обявен за недействителен, респ. не е унищожен.

По изложените съображения и на осн.чл.9 ал.1 от ЗН съпругата Г.И.Р. е придобила $\frac{1}{4}$ идеална част от имотите на починалия си съпруг, наред с неговите три деца, всяко от тях придобило също по $\frac{1}{4}$ идеална част.

Частта на сина и съделител Ж. И. С. в размер на $\frac{1}{4}$ се равнява на $\frac{6}{24}$ идеални части от имотите.

Синът С. И. С. на наследодателя е починал през 2009г. и неговата $\frac{1}{4}$ идеална част е преминала по равно към законните му наследници – въззивниците П. Й. С., Г. С. М. и Н. С. И., негови съпруга и деца. Всеки от тях сега притежава по $\frac{1}{12}$, т.е. по $\frac{2}{24}$ идеални части от имотите.

Съпругата Г.И.Р. е починала на ***г. Нейната $\frac{1}{4}$ идеална част е придобита по равно от законните ѝ наследници, дъщеря и син В. Д. П. и П. И. С. – за всеки от тях по $\frac{1}{8}$, т.е. по $\frac{3}{24}$ идеални части от имотите.

Синът П. И. С. е придобил $\frac{1}{4}$ идеална част от наследодателя И.С.Р. и после по наследство от майка си Г.И.Р. още $\frac{1}{8}$ идеална част. Така, по наследство от двамата си родители, той е притежавал $\frac{9}{24}$ идеални части, които при смъртта му 2015г. са придобити по равно от неговите наследници, съпруга и две деца, К. М. С., И. П. С. и Д. П. И. – по $\frac{3}{24}$ за всеки от тях.

От изложеното следва, че въззивната жалба е неоснователна. Първоинстанционното решение за допускане на делбата между посочените съделители и при установените квоти е правилно. Би могло да се обърне внимание, че в решението бащиното име на съделителката В. Д. П. е изписано П., но се касае за очевидна фактическа грешка, която може да бъде отстранена по реда на чл.247 от ГПК и не се отразява на правилността на съдебния акт, който следва да бъде потвърден.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №1162/05.12.2022г. по гр.д.№3742/2021г. на Добричкия районен съд.

Решението подлежи на обжалване при условията на чл.280 ал.1 и 2 от ГПК пред ВКС в месечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____